

Rusko zdvojnásobilo příjmy z ropy

- CZ24 News | 7. listopadu 2023

RUSKO: Pokusy zastropovat ceny ruské ropy sankcemi nefungují, nejsou prosaditelné, konstatuje Světová banka. Podle ekonomů proto Rusko nemá problém zvyšovat výdaje na válku na Ukrajině.

Američan to myslí se spojenci dobře, i když to může vypadat přesně opačně. Teď si to vyhodnocují Japonci, jak k tomu přistoupit. Spojené státy právě uvalily sankce na nový ruský závod na zkapalnění plynu Arctic LNG 2 u Murmansku, nedaleko ústí řeky Ob a plynového pole Jamal. Jsou to vůbec první americké sankce na vývoz zkapalněného plynu z ruského území. Problém je, že předtím si Japonsko jasně uvědomilo, jak je na dovozu plynu závislé, a proto se podílelo na stavbě tohoto závodu jako spoluinvestor ruské společnosti Novatek.

Proč Spojené státy uvalily sankce i na svého japonského spojence? Možná, že ve svém uvažování nejdou do takových detailů, máje rudo před očima. Ale i kdyby si toho rizika všimly, určitě nechtěly Japonsku ublížit, jenom ho vychovávat. Japonsko bylo zatím krotké, pokud jde o zákaz dovozu ruského uhlí. Ovšem s plynem se cuká, protože je pro ně mnohem těžší se bez ruských dodávek obejít. Na plynu je závislá třetina japonské elektrárenské produkce a zásobování japonských domácností teplem.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-11-03/us-sanctions-on-russian-lng-may-threaten-japan-gas-security-push>

Dovoz zkapalněného plynu z Ameriky v takovém objemu by byl oříšek, nemluvě o spolehlivosti dodávek, ceně a nepoměrně větších dopravních nákladech. Není divu, že japonská vláda došla k rozhodnutí, že do plynu si nedá mluvit. Proto už loni požádala společnosti Mitsui a Mitsubishi, aby pokračovaly ve výstavbě jiného ruského závodu na produkci LNG Sachalin-2, přestože největší investor Shell po zahájení ruské invaze na Ukrajinu z projektu odešel.

Rusko to mezitím exportérům LNG usnadňuje a sestavilo seznam strategických závodů, pro které budou uplatňována liberalizovaná pravidla vývozu. Seznam byl sestavován v říjnu a závod u Murmansku do něj patří.

<https://www.interfax.ru/russia/924888>

Do výstavby Arctic LNG 2 byla zapojena společnost Mitsui a japonská vládní Agentura pro bezpečnost v oblasti kovů a energie JOGMEC. Jejich desetiprocentní podíl jim zaručuje dodávky 2 milionů tun LNG ročně, což pokrývá asi 3 procenta státních potřeb. Japonci teď vraští čelo, jak to obhájit. Řešení budou hledat společně s USA a partnery ve skupině G7. Doufají, že se jim podaří vyjednat podobnou výjimku, jakou si prosadili pro ropy ze Sachalinu.

Ve stejný den, kdy agentura Bloomberg upozornila na tuto snahu americké vlády rozšiřovat sankce proti Rusku i tam, kde se dotýkají strategických potřeb spojenců, americký Wall Street Journal informuje, že snaha poškodit Rusko má opačný efekt. Ruské rozpočtové příjmy z vývozu ropy a plynu v říjnu vystoupaly na dvojnásobek toho, co se vybralo v září. List se odkazuje na ruská oficiální data zveřejněná v pátek. Vidíme zřetelný obrat, protože na začátku roku tyto příjmy klesaly.

<https://www.wsj.com/world/russia/how-russia-games-oil-sanctions-for-big-profits-33b26342>

Podle sankčního režimu mělo Rusko účtovat za vývoz ropy mořskou cestou maximálně 60 dolarů za

barel. Sankce byly vyhlášeny skupinou G7 s EU a Austrálií a měly platit od loňského února. Cílem bylo zachovat ruský vývoz ropy, protože úplný výpadek by způsobil nedostatek této energetické suroviny a prudký růst cen pro všechny. Šlo jediné o to, jak srazit ruské rozpočtové příjmy o 170 milionů dolarů denně.

Prvních pár měsíců to fungovalo, ale už v červenci byly ruské daňové příjmy z exportu ropy a plynu dvakrát větší než v lednu. Tam chvíli vydržely, ale v říjnu se znovu zdvojnásobily. Velká část tohoto exportu se totiž odehrává se zeměmi, které jsou mimo dosah americké jurisdikce a do sankcí se nezapojily. Výsledek je ten, že Rusko má mnohem vyrovnanější rozpočtové hospodaření než Česko. Ruský schodek rozpočtu je letos odhadován na 2 procenta HDP, o českém raději nemluvit. Vysoké rozpočtové příjmy pomáhají i stabilizaci rublu, jak bylo patrné v posledních týdnech.

Zastropování ceny na ruskou ropu, které bylo zavedeno v závěru roku 2022, je tak podle všeho prakticky neprosaditelné. Místo toho sledujeme růst cen uralské ropy, kotované nad 70 dolary za barel, komentuje to Světová banka. Jedním z dalších ruských triků, jak uniknout dohledu, je podle znalců z branže obnova provozu starých tankerů, které už vypadly ze sledování a tvoří teď asi 11 procent ruské flotily.

<https://splash247.com/growth-of-the-shadow-fleet-has-made-russian-oil-price-cap-unenforceable-world-bank/>

„Vypadá to tak, že rostoucí příjmy z energetických surovin /ruské/ vládě umožní vystupňovat své válečné úsilí /na Ukrajině/ bez nějakých dalších finančních omezení,“ komentoval to pro WSJ Liam Peach, vedoucí ekonom ve společnosti Capital Economics. To ovšem bude platit jen do doby, než EU spustí svůj 12. balíček sankcí, kde oblíbený cenový strop nesměl chybět. Teď už se to, bohužel, povést musí! Sama královna, co to plácám, předsedkyně Uršula ceduličku psala.

AUTOR: Zbyněk Fiala

[ZDROJ](#)